

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Πτυχιακή εργασία

«Κοινωνία Πολιτών και Φυσικές Καταστροφές»

«Κοινωνική Παρέμβαση Αποκατάστασης στην Περιοχή

Μάτι Αττικής»

ΠΑΠΑΡΓΥΡΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΤΡΑΒΟΣΚΟΥΦΗΣ

Μεσολόγγι [2019]

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων/Μεσολογγίου του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρακάτω εργασία θα αναφερθούν οι όροι κοινωνία πολιτών, φυσικές καταστροφές και η αλληλεπίδραση τους με τον κρατικό μηχανισμό . Ειδικότερα θα αναλυθούν τα είδη φυσικών καταστροφών , η συνεισφορά της κοινωνίας πολιτών όταν προκύπτει μια φυσική καταστροφή καθώς και η συνδρομή εθελοντικών οργανώσεων, σωματείων , συλλόγων και πολιτικών φορέων . Τέλος θα εξεταστεί και θα αποδειχθεί το πόσο η κοινωνία των πολιτών έδρασε προκειμένου να αποκατασταθεί η ομαλότητα της ζωής των πληγέντων της φονικής πυρκαγιάς στις 23 Ιουλίου 2018 στο Μάτι Αττικής .

Λέξεις – Κλειδιά :

Αλληλεγγύη, ανθρωπισμος, εθελοντισμος ,κοινωνική εργασία, κοινωνικοί λειτουργοί, κρατικός μηχανισμός.

SUMMARY

In this task we are going to mention the terms: citizen society, natural disasters and their mutual influence on state mechanism. Particularly we are going to analyze the kinds of natural disasters, the contribution of citizens when such a disaster occurs as well as the aid of volunteer organizations, unions and political factors. In the end, we are going to examine and prove how the society of citizens acted in order to bring back to normal the way of life the victims of the fire had , before it's breaking out on July 23 2018 in Mati, Attica .

Key Words:

Solidarity , Humanism , Volunteering, Social Work , Social Workers ,State Mechanism ,Society of citizen ,Natural disaster.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....σελ: 2

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....σελ: 5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ:6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ.....σελ :8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ.....σελ 22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝσελ : 26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΤΗΣ 23^{ης}
ΙΟΥΛΙΟΥ 2018 ΣΤΟ ΜΑΤΙ ΑΤΤΙΚΗΣ.....σελ : 38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ..... σελ :76

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ: 80

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς τον καθηγητή μου Κύριο Αθανάσιο Στραβοσκούφη για τις πολύτιμες πληροφορίες , κατευθύνσεις αλλά και επισημάνσεις που μου παρείχε και με τις γνώσεις του με καθοδήγησε σωστά ώστε να βγει ένα ολοκληρωμένο αποτέλεσμα . Ευχαριστώ επίσης τις τοπικές οργανώσεις-συλλόγους του Δήμου Μαραθώνα (Στέκι Αλληλεγγύης Αγίας Μαρίνας , σύλλογο Γυναικών Μαραθώνα, εξωραιοστικός πολιτιστικός σύλλογος παραλίας Μαραθώνα "Ο Τύμβος" και τον Επιμορφωτικό Σύλλογο Νέας Μάκρης) για τις πληροφορίες που μου παρείχαν . Και τέλος ευχαριστώ την οικογενειακή μας φίλη Αργυρώ Τσαλαγκίρα για τις πολύτιμες γνώσεις της και συμβουλές της πάνω στην συγγραφή της πτυχιακής μου εργασίας . Την εργασία αυτή θα ήθελα να την αφιερώσω στην αγαπημένη μου γιαγιά Ελένη .

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διατυπωθεί και να αποδειχθεί ότι σε περίπτωση μια μεγάλης φυσικής καταστροφής κατά πόσο ο κοινωνικός ιστός με ότι αυτό συνεπάγεται (σύλλογοι, σωματεία , οργανώσεις , κλπ.) μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά .

Στο πρώτο κεφάλαιο θα αναλυθεί η έννοια της κοινωνίας των πολιτών , στην συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο θα παρουσιαστεί η κοινωνία των πολιτών στην Ελλάδα όπου σύμφωνα με Ευρωπαϊκές έρευνες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται ως η χώρα με το μικρότερο ποσοστό κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης ωστόσο δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε οικονομική ύφεση πράγμα που καθιστά δύσκολο το κίνημα αλληλεγγύης και προσφοράς στις αδύναμες κοινωνικές τάξεις. Προχωρώντας στο τρίτο κεφάλαιο θα ορισθεί τι είναι μια φυσική καταστροφή και πώς η κοινωνία των πολιτών συμβάλλει ενεργά με ότι μέσα διαθέτει στην αποκατάσταση των ζημιών που έχουν επέλθει καθώς και στην ουσιαστική βοήθεια του πληγέντος πληθυσμού .

Τέλος στο τέταρτο κεφάλαιο θα παρουσιαστεί και θα αποδεχθεί ότι η πυρκαγιά στο Μάτι Αττικής στις 23 Ιουλίου ενεργοποίησε όλα τα κινήματα , σωματεία , δράσεις , εθελοντικές οργανώσεις που σκοπό είχαν την αποκατάσταση και βοήθεια των πληγέντων περιοχών αλλά και των πυρόπληκτων ανθρώπων . Μέσα από συνεντεύξεις μαρτυρίες ανθρώπων της πρώτης γραμμής οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η κοινωνία των πολιτών δραστηριοποιήθηκε στο έπακρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

Έχουν διατυπωθεί αρκετοί ορισμοί για την έννοια της κοινωνίας των πολιτών. Επειδή ανοίκει στις κοινωνικές επιστημές σαφώς έχουν γίνει και ακόμη γίνονται και θα γίνονται αρκετές συζητήσεις για να μπορέσει να προσδιοριστεί η έννοια αυτή . Πολλές ερμηνείες αναφορικά με το τι συνιστά την κοινωνία πολιτών έχουν ως κοινή αφετηρία την σχέση κράτους-πολίτη αλλά διαφοροποιούνται ανάλογα με τις χώρες από τις οποίες προέρχονται ,την ιστορική στιγμή που προέκυψαν , την ιδεολογική τοποθέτηση και την πολιτική κουλτούρα των ατόμων και κοινωνιών που τις διαμόρφωσαν. (*"Κοινωνικό Κεφάλαιο Εμπιστοσύνη & Κοινωνία Πολιτών"* σελ 214. Σωκράτης Μ Κονιόρδος).

Ο Σκωτσέζος Διαφωτιστής Adam Ferguson έγραψε ένα δοκίμιο πάνω στην ιστορία της κοινωνίας των πολιτών το 1967, όρισε ότι «η κοινωνία των πολιτών είναι ο χώρος στον οποίο οι άνθρωποι συνέρχονται και ανταλλάσσουν ιδέες αλλά και προϊόντα μεταξύ τους. Αντικαθιστάνται η τυφλή πίστη με την ελευθερία στο σχηματισμό οποιασδήποτε πεποίθησης και συγχρόνως

εγκαθίδρυσται σύστημα και δίκτυο συναλλαγών προς αμοιβαίο όφελος» (*"Κράτος και Κοινωνία των πολιτών"* του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ":23) . Συνέδεσε την κοινωνία πολιτών «με τους ελεύθερους πολίτες που ήταν ή μάλλον θα έπρεπε να καταστούν αυτόνομοι από την δεσποτική εξουσία». (*"Η Ελληνική Κοινωνία Πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.14.)

Συμφωνα με τον Adam Smith οικονομολόγο, και στοχαστή, «το πεδίο της αγοράς και των ανταλλαγών είναι η κοινωνία πολιτών» . Εκείνος υποστήριζε ότι «υπάρχει ηθική βάση στην συναλλακτική πράξη. Ο καθένας έχει ανάγκη από αναγνώριση από τους άλλους και η αμοιβαία συμπάθεια που έχουμε ως άνθρωποι με τους ομοίους μας δημιουργεί τόσο την ανάγκη διάδρασης όσο και την ανάγκη αμοιβαιότητας και ισορροπίας σε κάθε σχέση που συνάπτουμε ». (*"Κράτος και Κοινωνία των πολιτων"* του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ22)

Κατά τον Hegel (Γερμανός φιλόσοφος και εκπρόσωπος του Γερμανικού Διαφωτισμού) η Κοινωνία των πολιτών

ορίζεται ως « το σύνολο των επιμέρους όσο και των αντιφατικών μεταξύ τους επιδιώξεων και συμφερόντων . Ήταν η σφαίρα του επιμέρους, των συγκεκριμένων προσώπων με τα δικά τους το καθένα και ξεχωριστά συστήματα αναγκών, καθώς και τις προσπάθειες να τα ικανοποιήσουν» . (*"Κράτος και Κοινωνία των πολιτών"* του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ 53) .

Ο Antony Giddens (Βρετανός κοινωνιολόγος και πολιτικός) ανέφερε ότι η Κοινωνία πολιτών συνδέεται με τον πολιτισμό . «Η αγορά δεν παράγει πολιτισμό άρα αγορά και πολιτισμός δεν έχουν καμμία σχέση μεταξύ τους . Η κοινωνία πολιτών βρίσκεται επομένως ανάμεσα στο κράτος και την αγορά» (*"Κράτος και Κοινωνία των πολιτών "* του Αντωνη Μακρυδημητρη σελ 30) .

Σύμφωνα με τον Ernest Gellner (Βρετανός – Τσέχος φιλόσοφος και κοινωνικός ανθρωπολόγος) η κοινωνία των πολιτών είναι το απαραίτητο συμπληρωματικό στοιχείο της ανοιχτής κοινωνίας και οι κοινωνίες είναι τόσο πιο επιτυχημένες όσο πιο ανεπτυγμένη είναι η κοινωνία των πολιτων γιατί συνδυάζει την ελευθερία που είναι δημόσιο αγαθό και συνδέεται με την δυνατότητα ευημερίας , με την εμπιστοσύνη . (*"Κράτος και*

Κοινωνία των πολιτών" του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ 31).

Ένας άλλος φιλόσοφος συγγραφέας και πολιτικός επιστήμονας ο Antony Gramsi θεωρεί ότι η κοινωνία των πολιτών «είναι η σφαίρα της γενικότερης ελευθερίας αλλά και αυτής των ελεύθερων συναλλαγών, εμπορικών και πολιτισμικών η οποία βασίζεται στην καλλιέργεια δικτύων εμπιστοσύνης αλλά και του κοινωνικού κεφαλαίου που προωθεί την συνεργασία ανέμεσα σε ατομικές οντότητες» (Άρθρο "*Κοινωνική ανάπτυξη , κοινωνία πολιτών και μκο,ένας διαδραστικός μηχανισμός"* Θανάσης Στραβοσκούφης σελ:100). Επισημαίνει ότι « η κοινωνία πολιτών ανήκει στο πολιτιστικό εποικοδόμημα, χωρίς το αποτέλεσμα της διαπάλης μεταξύ τους να είναι προκαθορισμένο,δηλαδή η κοινωνία πολιτών είναι διακριτή από το κράτος και την οικονομία της αγοράς και αποτελεί μια αρένα,στην οποία η εργατική τάξη θα πρέπει να αποκτήσει την πολιτιστική ηγεμονία, αν θέλει εν τέλει να κυριαρχήσει και πολιτικά». ("*Η Ελληνική Κοινωνία Πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.15).

Κατά τον Karl Heinrich Marx (Γερμανός φιλόσοφος, κοινωνιολόγος , δημοσιογράφος , ιστορικός , πολιτικός, οικονομολόγος) η κοινωνία των πολιτών οπού κυριαρχεί η οικονομία της αγοράς, απαρτίζεται από άτομα ή ομάδες που με τρόπο αυτόνομο κ ανεξάρτητο επιδιώκουν σκοπούς ίδιου συμφέροντος κ ανταλλάσσουν προϊόντα και υπηρεσίες. Η κοινωνία πολιτών δεν συνιστά παρά το γενικό σύνολο των υλικών προϋποθέσεων της κοινωνικής ζωής οι όποιες προσδιορίζουν όλες τις υπόλοιπες (Άρθρο "*Κοινωνία πολιτών : Ο τρίτος δρόμος της πολιτικής*") . Όπως υποστηρίζει η κοινωνία πολιτών « είναι κατεξοχήν η ελεύθερη αγορά,οπού αναπτύσσονται συναλλακτικές σχέσεις που καταλήγουν σε όφελος της αστικής τάξης και σε βάρος της εργατικής. Αναδύθηκε μαζί με την αστική τάξη ,εξυπηρέτησε τα συμφέροντα της και δεν μπορεί να διαχωριστεί από το κράτος, αφού το κράτος αναπαράγει τις συναλλακτικές σχέσεις εκμετάλλευσης της μιας κοινωνικής τάξης από την άλλη». ("*Η Ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση*" του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.14) .

Ένας άλλος Γάλλος πολιτικός στοχαστής και ιστορικός ο Αλεξίς ντε Τοκβιλ αναγνώρισε «ως κοινωνία των πολιτών το πλήθος των εθελοντικών οργανώσεων , στις οποίες περιλαμβάνονται εκπαιδευτικά και πολιτιστικά σωματεία, εφημερίδες, ακόμα και εκκλησιαστικοί σύλλογοι. Όλες αυτές οι εθελοντικές οργανώσεις συγκλίνουν με την φιλελεύθερη δημοκρατία, γιατί τα μέλη των οργανώσεων συμμετέχουν σε αυτές με την θέλησή τους και με όρους ισότητας μεταξύ τους, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκουν μαζί συλλογικούς στόχους που ξεπερνούν το ατομικό συμφέρον τους». (*"Η Ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.14) . Σύμφωνα με τον Τοκβιλ ο οποίος υπογράμμισε σχετικά με την συμμετοχή των πολιτών σε άτυπα δίκτυα και ομάδες – λέσχες . που τόσο συνέβαλαν στην εγκαθίδρυση ενός υγιούς κοινωνικού υπόβαθρου της αμερικανικής δημοκρατίας, χωρίς ωστόσο να υποβαθμίζεται η έννοια του κράτους που πολλές φορές είναι ο εγγυητής της δημοκρατίας. Αυτές οι ομάδες δεν μπορούν σε καμμία περίπτωση να λειτουργήσουν όταν οι πολιτικές ελευθερίες καταστρατηγούνται από το κράτος . Τότε οι οργανώσεις

δεν μπορούν να υπάρξουν, ο αριθμός τους είναι πρωταρχικά πολύ μικρός έως ελάχιστος . Οι οργανώσεις αυτές ουσιαστικά διευκολύνουν τις επιμέρους πολιτικές σχέσεις όταν οι πολιτικές ελευθερίες δεν υπόκεινται σε κανέναν περιορισμό (*Άρθρο "κοινωνία πολιτών και οικογένεια, ένας διαδραστικός μηχανισμός" του Θανάση Στραβοσκούφη σελ 100*) . Αν κάπου έχει καταστεί εμφανής ίσως και αποτελεσματικός ο ρόλος και η συμβολή της κοινωνίας των πολιτών είναι στο πεδίο της ανάδειξης της σημασίας και της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών, ιδίως των πιο ευαίσθητων ομάδων (γυναίκες, παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ) . Ίσως μάλιστα στον χώρο αυτό φαίνεται να αναδύεται η εικόνα μιας διεθνούς κοινωνίας των πολιτών ,δεδομένης της οικουμενικότητας των δικαιωμάτων του ανθρώπου . Υπο την έννοια αυτή, πολιτικές,οικονομικές και κοινωνικές ελευθερίες και δικαιώματα τείνουν μακροπρόθεσμως μάλλον να συγκλίνουν, να αλληλοενισχύονται και να αλληλοτροφοδοτούνται σε ένα πλαίσιο θετικού και όχι μηδενικού αθροίσματος εφ' όσον η ικανοποίηση των μεν δεν μειώνει αλλά επαυξάνει τις δυνατότητες

ικανοποίησης των δε . Μπορεί λοιπόν έτσι να γίνει κατανοητή η παρατήρηση του Τοκβιλ ότι σε όλες τις χώρες που οι πολιτικές ελευθερίες απαγορεύονται, οι κοινωνικές οργανώσεις είναι σπάνιες . (*"Κράτος και κοινωνία των πολιτών"* του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ 64) .

Ο Αριστοτέλης με την εισαγωγή του όρου πολιτική κοινωνία περιλάμβανε σε αυτόν τον όρο όλες τις κοινωνικές και πολιτικές ομάδες από το κράτος ως την οικογένεια ,αντικατοπτρίζοντας την ευρύτερη κοινωνία. (*Άρθρο "Κοινωνία πολιτών και μκο,ένας διαδραστικός μηχανισμός"* Θανάσης Στραβοσκούφης σελ 99) . Στον Αριστοτέλη η πολιτική γεννιέται εξελικτικά. Δεν έχουμε μετάβαση (ιστορική ή λειτουργική) από ένα προπολιτικό καθεστώς της φύσης στο αντίθετο του , που είναι η οργανωμένη κοινωνία. (*"Κράτος και κοινωνία των πολιτών"* του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ:22).

Σύμφωνα με τον Δημήτρη Δημητράκο, Έλληνα φιλόσοφο ,καθηγητή πολιτικής φιλοσοφίας στο τμήμα μεθοδολογίας ιστορίας της επιστήμης του πανεπιστημίου Αθηνών η κοινωνία πολιτών είναι ένας ενδιάμεσος χώρος ανάμεσα στο κράτος και τον πολίτη , ένα πλέγμα

διαδράσεων ανάμεσα σε εθελοντικές οργανώσεις , όπως είναι οι οργανωμένες εκκλησίες , οι λέσχες ,οι σχολές, οι επαγγελματικές οργανώσεις κλπ. Η κοινωνία πολιτών είναι ένα αντιστήριγμα στην πολιτική κοινωνία , δηλαδή το κράτος , και συγχρόνως χώρος εκούσιας συμμετοχής σε ένα πολιτικό και κοινωνικό σ'θνολο . (*"Κράτος και κοινωνία των πολιτών"* του Αντώνη Μακρυδημήτρη σελ 19) .

Ο Νίκος Μουζέλης καθηγητής κοινωνιολογίας στην σχολή οικονομικών και πολιτικών επιστημόνων όρισε ότι η κοινωνία των πολιτών γίνεται αντιληπτή ως μια τρίτη σφαίρα , ως ένας χώρος εθελοντικών, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων που ασκούν ζωτικές λειτουργίες ακολουθώντας μια λογική αλληλεγγύης . Γίνεται, επίσης, αντιληπτή ως ένα ιδανικό σχέδιο που στοχεύει στη δημιουργία μιας μη παραδοσιακής αλληλεγγύης, μιας αλληλεγγύης η οποία στηρίζεται σε μια λογική καθολικής ενσωμάτωσης στη «φαντασιακή κοινότητα» του κράτους-έθνους (Άρθρο *"Κοινωνία των πολιτών και ιδιότητα του πολίτη στην μεταπολεμική Ελλάδα"* Νίκος Μουζέλης , Παγουλάτος Γεώργιος σελ 6). Σύμφωνα με την άποψη του είναι ο τρίτος χώρος μεταξύ

κράτους και αγοράς. Δηλαδή στην κοινωνία των πολιτών δεν επικρατεί η λογική της κυριαρχίας, που διέπει το κράτος ,ούτε η λογική του προσπορισμού κέρδους, που διέπει την αγορά. (*"Η Ελληνική Κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.23) . Επίσης θεωρεί ότι η κοινωνία των πολιτών λειτουργεί ως αντίποδας του κράτους , ως ενδιάμεσος χώρος μεταξύ κυβέρνησης και κυβερνώντων και ως μεσόκοσμος ανάμεσα στην αγορά και το κράτος . (Άρθρο *"Κοινωνία πολιτών και μκο, ένας διαδραστικός μηχανισμός"* Θανάσης Στραβοσκούφης σελ. 101) .

Σύμφωνα με την άποψη του καθηγητή Ιορδάνογλου «η κοινωνία πολιτών είναι όλες οι τυπικές ή άτυπες συσσωματώσεις πολιτών με κοινά συμφέροντα και βλέψεις που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν έχουν ως σκοπό τους την άσκηση πολιτικής εξουσίας και δεν διοικούνται από το κράτος». Με βάση τον ορισμό αυτόν, τον οποίο ο ίδιος ο Ιορδάνογλου χαρακτηρίζει «ρεαλιστικό», τα παραδείγματα συσσωματώσεων που περιλαμβάνονται στην κοινωνία πολιτών είναι τα εξής: «συνδικάτα, ενώσεις των επιχειρηματιών, επιμελητήρια, σύλλογοι ελεύθερων επαγγελματιών, εκκλησιαστικές

οργανώσεις, ενώσεις και σωματεία με βάση τον τόπο καταγωγής, άτυπες συσσωματώσεις προυχόντων στις επαρχιακές πόλεις. (*"Η Ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση"* σελ.23 Δ.Σωτηρόπουλος).

Σύμφωνα με την άποψη του καθηγητή Θανάση Στραβοσκούφη «η κοινωνία των πολιτών είναι η σφαίρα των θεσμών, των άτυπων ομάδων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, που μέσα από την οικογένεια, το κράτος και την αγορά οι άνθρωποι συμπράτουν με θεσμική υπόσταση σε καθεστώς εκούσιας δράσης και ελευθερίας, προς όφελος των χρηστών κοινών τους ενδιαφερόντων μέσα στα πλαίσια της δημοκρατικά οργανωμένης κοινωνίας, που τη χαρακτηρίζει η εμπιστοσύνη, η αλληλεγγύη, η συνεργασία και η ανοχή. (Άρθρο *"Κοινωνία πολιτών και μκο, ένας διαδραστικός μηχανισμός"* Θανάσης Στραβοσκούφης Σελ 102) .

Συμφωνα με τον Σωκράτη Κονιόρδο καθηγητή στο τμήμα Κοινωνικής Επιστήμης του πανεπιστημίου Κρήτης κοινωνία πολιτών ορίζεται « Ένας ενδιάμεσος χώρος ανάμεσα στο κράτος και τον πολίτη, ένα πλέγμα διαδράσεων ανάμεσα σε εθελοντικές οργανώσεις, όπως είναι οι οργανωμένες εκκλησίες, οι λέσχες, οι σχολές, οι

επαγγελματικές οργανώσεις, κλπ. Αποτελεί έτσι ένα αντιστήριγμα στην πολιτική κοινωνία, δηλαδή το κράτος και συγχρόνως χώρο εκούσιας συμμετοχής σ' ένα πολιτικό και κοινωνικό σύνολο». Επίσης αναφέρει ότι «Μια οργανωμένη κοινωνία πολιτών οποία λειτουργεί στην διαδικασία λήψεων των αποφάσεων πολιτικής ορίζεται ως το σύνολο των οργανωτικών δομών, των οποίων τα μελή εξυπηρετούνται μέσω ενός δημοκρατικού διαλόγου και μιας διεργασίας κατανόησης, το γενικό συμφέρον και χρησιμεύουν ως μεσολαβητές μεταξύ των δημοσίων αρχών και των πολιτών» . (*"Κοινωνικό κεφάλαιο εμπιστοσύνη & κοινωνία πολιτών"* σελ 145,146 Σ. Κονιορδος).

Ο καθηγητής Δ. Σωτηρόπουλος δίδαξε στο τμήμα πολιτικής επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του πανεπιστημίου Αθηνών όρισε ότι «ως κοινωνία πολιτών νοείται το σύνολο των συσσωματώσεων (οργανώσεων, κινημάτων και δικτύων) , που μπορεί να έχουν τυπικά, δηλαδή νομικά, αναγνωρισμένη ή άτυπη (ανεπίσημη) μορφή ,εντάσσονται στον χώρο ανάμεσα στο κράτος και την αγορά, είτε εγείρουν ή εν δυνάμει θα μπορούσαν να εγείρουν κάποια αξίωση έναντι του κράτους να πράξει

κάτι (π.χ. να θεσπίσει ένα δικαίωμα) ή να παραβλέψει κάτι (π.χ. να απέχει από διακριτική μεταχείριση υπερέκδοτων), είτε δραστηριοποιούνται όχι για τον προσπορισμό κέρδους, αλλά για την παροχή υπηρεσιών, συχνά συμπληρωματικά προς τις δημόσιες υπηρεσίες ή σε υποκατάσταση τους (π.χ. τα δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης)». (*"Η Ελληνική ποινωσία πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.25).

Σύμφωνα με την παγκόσμια τράπεζα (διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο παρέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια σε αναπτυσσόμενες χώρες για αναπτυξιακά έργα (π.χ. δρόμοι, γέφυρες, σχολεία) με δεδηλωμένο στόχο τη μείωση της φτώχειας). «Η Κοινωνία των πολιτών αναφέρεται σε ευρύ φάσμα μη κυβερνητικών και μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, οι οποίες έχουν παρουσία στη δημόσια ζωή, εκφράζουν τα συμφέροντα και τις αξίες των μελών τους ή άλλων, στηριζόμενες σε ηθικές, πολιτικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές ή φιλανθρωπικές συλλογιστικές βάσεις. Οι οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών περιλαμβάνουν για παράδειγμα μη κυβερνητικές, τοπικές, φιλανθρωπικές, επαγγελματικές, συνδικαλιστικές, θρησκευτικές ενώσεις

ή ιδρύματα» . (*"Η Ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δ.Σωτηρόπουλου σελ.26) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ

ΕΛΛΑΔΑ

i. ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1945-1974)

Σύμφωνα με το άρθρο των Νίκου Μουζέλη και Γιώργου Παγουλάτου "Κοινωνία πολιτών και Ιδιότητα του πολίτη στην μεταπολεμική Ελλάδα" τομος 22,2003 σελ:24 κατά την μεταπολεμική περίοδο διακρίνεται μια συνολικά θετική τάση η οποία οδηγεί από την ποδηγετούμενη δημοκρατία της πρώιμης μεταπολεμικής περιόδου στην παγίωση ενός περισσότερο αυθεντικού κοινοβουλευτικού συστήματος κατά την μεταπολιτευτική περίοδο. Το κράτος έχει αναλάβει έναν αποφασιστικό ρολό σε δύο επίπεδα : α) στο επίπεδο της αναπτυσσόμενης, κρατικά υποβοηθούμενης οικονομίας της αγοράς, και β) στο επίπεδο του μετεμφυλιακού ψυχροπολεμικού πολιτικού καθεστώτος . Από τα δύο αυτά πλαίσια απορρέει η αυταρχική παρουσία του κράτους πάνω σε μια ανάπηρη κοινωνία πολιτών είτε ως μηχανισμός δραστηκής επιρροής στην οικονομική διαδικασία, είτε ως μηχανισμός καταστολής της κοινωνικοπολιτικής ελευθερίας.

ii. ΜΕΤΑΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1974-1998)

Σύμφωνα με την άποψη του Δημήτρη Α. Σωτηρόπουλου ("Η ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση" σελ: 47- 48) κατά την μεταδικτατορική περίοδο 1974-1998 η κοινωνία πολιτών ενείχε και σήμερα έχει λίγους ισχυρούς θύλακες , αλλά γενικότερα και πάντως συγκριτικά με άλλες χώρες έως την έκρηξη της οικονομικής κρίσης παρέμενε μη ανεπτυγμένη. Είναι γεγονός ότι υπήρξε κάποια άνθιση της κοινωνίας πολιτών αμέσως μετά την μεταπολίτευση του 1974. Πολιτιστικοί σύλλογοι και εργατικά σωματεία, εργατικές κινητοποιήσεις, αθλητικές και πολιτιστικές συσσωματώσεις η δράση των οποίων με την μορφή προβολής αιτημάτων προς το κράτος, δεν αντανακλούσε την εκάστοτε πολιτική συγκυρία (Ζεστανακης 2015) . Έτσι, με κάποια υπερβολή, έχει διατυπωθεί η άποψη ότι την περίοδο εκείνη οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που είχαν φιλοκυβερνητικό χαρακτήρα δεν ήσαν παρά φερέφωνα μιας εγκαστρίμητης πολιτικής εξουσίας (Σωτηρόπουλος 1996) .

iii. Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2000 & Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ (2000-2018)

Στις αρχές της δεκαετίας του 2000 το τοπίο της κοινωνίας πολιτών άρχισε να αλλάζει ουσιαστικά. Η διαθεσιμότητα πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ΥΔΑΣ (Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας), όσο και η διείσδυση του «παγκόσμιου» στην Ελλάδα, διευκόλυναν όχι μόνο την ανάπτυξη μιας όλο και περισσότερο ηχηρής κοινωνίας πολιτών στους τομείς της μετανάστευσης, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταπολέμηση των διακρίσεων, της υγείας, την προστασία του περιβάλλοντος και της ανάπτυξης, αλλά και την αυξανόμενη μελέτη και ανάλυση του ρόλου που έχει η κοινωνία πολιτών σε εσωτερικό και εξωτερικό επίπεδο .
(*Άρθρο : "Η Ελληνική κρίση και η κοινωνία των πολιτών"* του καθηγητή Χ.Φραγκονικολοπουλου) . Ήδη πριν από την οικονομική κρίση του 2010 η κοινωνία πολιτών δεν ήταν τόσο αδυναμη όσο πιστευοταν. Ένα παραδειγμα άνθισης της κοινωνίας πολιτών ήταν οι κινητοποιήσεις των αγροτών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, οι οποίες κάποτε οργανωνονταν από επίσημους φορείς ενώ

άλλοτε από πιο ρευστές συντονιστικές επιτροπές . Υπήρξε ανάπτυξη του εθελοντισμού ιδίως κατά τους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004 δραστηριοποίηση των ΜΚΟ και τέλος ένα πλήθος άτυπων συσσωματώσεων που δεν λαμβάνουν τις συνήθεις νόμιμες μορφές. Μετά το 2010 η κοινωνία των πολιτών αποτέλεσε τον χώρο στον οποίο οι πολίτες έχοντας απομακρυνθεί από την παραδοσιακή πολιτική συμμετοχή μέσω των κομμάτων, ασκούσαν τα δικαιώματά τους και πρόβαλλαν αξιώσεις έναντι του κράτους με μεγαλύτερη από ότι στο παρελθόν ένταση και συχνότητα. Επίσης αποτέλεσε τον χώρο ανάδυσης και προβολής ομάδων , κινημάτων που δεν επιδιώκουν την αντιπάραθεση με τους θεσμούς του δημοκρατικού πολιτεύματος αλλά και την κατάλυση ή την ανατροπή του. Η κρίση επέδρασε ως καταλύτης της ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών η οποία ξεδιπλώθηκε προς δημοκρατικές και αντιδημοκρατικές κατευθύνσεις . (*"Η Ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση"* του Δημήτρη Α.Σωτηροπούλου. σελ 75-113)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

Μία φυσική καταστροφή είναι η συνέπεια ενός φυσικού κινδύνου (π.χ. μίας ηφαιστειακής έκρηξης, ενός σεισμού, μιας πυρκαγιάς, ενός τυφώνα) η οποία περνάει από το στάδιο της πιθανότητας σε μία ενεργή φάση και κατά συνέπεια έχει επιπτώσεις στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Οι φυσικές καταστροφές είναι αποτέλεσμα της εκδήλωσης φυσικών φαινομένων ικανών να τις προκαλέσουν, δηλαδή εν δυνάμει φυσικών κινδύνων. Το τελικό αποτέλεσμα, είναι ο κίνδυνος, άρα και το μέγεθος της καταστροφής, εξαρτάται από το μέγεθος και την ένταση του Φυσικού φαινομένου, από το κατά πόσο είναι ευάλωτο ή τρωτό το σύστημα που θα υποστεί την εκδήλωση του φαινομένου και από την αξία του στοιχείου που εκτίθεται στον κίνδυνο. Τέτοια Φυσικά εν δυνάμει Επικίνδυνα Φαινόμενα τουλάχιστον σε επίπεδο Ελληνικού αλλά και Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος είναι: Πλημμύρες , πυρκαγιές , Κατολισθήσεις, Ηφαιστεια, Κλιματικές Μεταβολές, Ακραία Καιρικά Φαινόμενα Σεισμοί. Τα φαινόμενα αυτά αποτελούν του Φυσικούς κινδύνους σε

αντιδιαστολή με τους Ανθρωπογενείς κινδύνους. Όσον αφορά στον Ελληνικό χώρο και κατά την περίοδο 1928-2004, όπως προκύπτει από διεθνή βάση δεδομένων, 1341 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους εξ αιτίας φυσικών καταστροφών. Από τους θανάτους αυτούς οι 1036 προκλήθηκαν από σεισμούς, 115 από καταιγίδες, 84 από καύσωνες, 78 από πλημμύρες, 28 από πυρκαγιές. Κατά την ίδια περίοδο την πρώτη θέση σε αυτή τη λίστα φυσικών καταστροφών κατέχει ο σεισμός της Κεφαλονιάς (12 Αυγούστου 1953) που προκάλεσε 455 θανάτους και τη δεύτερη ο σεισμός της Αθήνας (7 Σεπτεμβρίου 1999) που προκάλεσε 140 θανάτους. Παρ' όλα αυτά την πρώτη θέση σε πληγέντες (νεκρούς, τραυματίες, άστεγους και οικονομικά ζημιωμένους) κατέχει ο σεισμός της Θεσσαλονίκης (20 Ιουνίου 1978) με 600.100 πληγέντες (48 νεκροί και 220 τραυματίες). Τα ανωτέρω καθιστούν προφανή την αναγκαιότητα μελέτης όλων των μηχανισμών και των διαδικασιών που προκαλούν μία φυσική καταστροφή. Απαιτείται ανάπτυξη τεχνολογιών και μεθόδων που μπορούν να συμβάλλουν στην πρόγνωση και την πρόληψη φυσικών καταστροφών, στην εκτίμηση και μαποκατάσταση των

ζημιών που επιφέρουν, καθώς επίσης και στη διαχείρισή τους. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Εθελοντισμού, ο εθελοντισμός είναι μέσο για την επίτευξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής ολοκλήρωσης και συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή, δημιουργώντας δεσμούς εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης επενδύοντας στο κοινωνικό κεφάλαιο. Είναι ένας από τους τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι όλων των κοινωνικοοικονομικών τάξεων και ηλικιών μπορούν να συμβάλλουν στη θετική εξέλιξη και αλλαγή, μπορεί να αξιοποιηθεί ως εργαλείο προώθησης της ενεργής και υπεύθυνης κοινωνικής συμμετοχής και των κοινωνικών δικτύων του ατόμου, ενώ συνιστά μείζονα δύναμη ενδυνάμωσης της τοπικής ανάπτυξης και της Κοινωνίας Των Πολιτών. Έτσι, σε μια εποχή ολοένα και αυξανόμενων φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών, η έννοια του εθελοντισμού αποκτά εξέχουσα σημασία υπογραμμίζοντας την ανάγκη για κοινωνική αλληλεγγύη και ανιδιοτελή προσφορά στον τομέα της πολιτικής προστασίας, όπου η άμεση παροχή βοήθειας κατά την εκδήλωση τέτοιων φαινομένων είναι ιδιαίτερα επιτακτική. Η τοπική κοινωνία αποτελεί έναν ιδιαίτερα

πρόσφορο χώρο στον οποίο μπορεί να αναπτυχθεί ο εθελοντισμός ως ένα συγκροτημένο και οργανωμένο κοινωνικό κίνημα. Κι αυτό είναι αναγκαίο επειδή η κεντρική διοίκηση έχει, τουλάχιστον στην ελληνική περίπτωση, αποδειχθεί ιδιαίτερα δυσκίνητη στην αποτελεσματική αντιμετώπιση καθημερινών αλλά και άλλων επειγόντων κοινωνικών προβλημάτων. Οι τοπικές κοινωνίες γνωρίζουν πολύ καλά τα δικά τους προβλήματα, οι σχέσεις των ανθρώπων είναι λιγότερο αποξενωμένες και απρόσωπες, ενώ οι μικρές κοινωνικές ομάδες και οι μικρές αποστάσεις διευκολύνουν την επικοινωνία και τη συνεργασία. Τα επίπεδα στα οποία η τοπική κοινωνία μπορεί να δραστηριοποιηθεί αφορούν:

- I. στην κοινωνική υποστήριξη των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων
- II. στην κοινωνική πρόνοια και προστασία (φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων, άστεγων, ανέργων, κ.ά.), στην πολιτική προστασία (έκτακτες καταστάσεις, πλημμύρες, θεομηνίες, φυσικές καταστροφές, σεισμοί).

- III. στην προστασία του περιβάλλοντος (πυρκαγιές, δενδροφυτεύσεις, αποψιλώσεις, καθαρισμοί παραλιών, οικολογική προστασία κ.ά.)
- IV. στη διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην εκπαιδευτική ενίσχυση των μορφωτικά αδύναμων(πρόσθετη διδακτική στήριξη, κοινωνικά φροντιστήρια, προγράμματα δια βίου μάθησης)
- V. στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι δράσεις και οι παρεμβάσεις αυτές μπορούν να αναπτυχθούν μέσα από πρωτοβουλίες και κινηματικές απόπειρες για την ενίσχυση της απασχόλησης, της αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής.

Παρακάτω παρατίθενται κάποιες από τις μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές του 21ου αιώνα :

i. **Το κύμα ζέστης ,Ευρώπη 2003**

Το καλοκαίρι του 2003 ήταν το πιο ζεστό καλοκαίρι που πέρασε από την Ευρώπη σε 500 χρόνια. Κατά τη διάρκεια του κύματος ζέστης η μέση θερμοκρασία που επικρατούσε σε χώρες που συνήθως περνάνε πολύ ήπια καλοκαίρια ήταν 45 βαθμοί Κελσίου. Η χώρα που επηρεάστηκε περισσότερο ήταν η Γαλλία. Ο αριθμός των νεκρών έφτασε τους 70.000 σε διάφορες χώρες της Ευρώπης .

ii. **Τσουνάμι , Ινδικός Ωκεανός 2004**

Τα ξημερώματα της 26ης Δεκεμβρίου 2004, ένας σεισμός 9 Ρίχτερ χτύπησε τον Ειρηνικό Ωκεανό. Ο σεισμός χτύπησε 150 χιλιόμετρα μακριά από την δυτική

ακτή του νησιού Σουμάτρα της Ινδονησίας. Μέσα σε λίγες ώρες ένα τσουνάμι είχε ήδη δημιουργηθεί. Το τσουνάμι χτύπησε τις ακτές της Ινδονησίας, της Σρι Λάνκα, της Ταϊλάνδης και των νησιών Μαλδίβες. Τα κύματα είχαν ύψος περίπου 10 μέτρα (30 πόδια). Το τσουνάμι σκότωσε 230.000 ανθρώπους και εκτόπισε εκατομμύρια άλλους.

iii. **Τυφώνας Κατρίνα, 2005**

Ο τυφώνας Κατρίνα θεωρήθηκε ο πιο «ακριβός» και ο έκτος πιο θανατηφόρος τυφώνας που πέρασε από την Ακτή του Αμερικανικού Κόλπου. Προκάλεσε καταστροφές από την κεντρική Φλόριντα μέχρι το Τέξας. Τις πιο πολλές καταστροφές υπέστη η γραφική πόλη της Νέας Ορλεάνης. Οι καταστροφές επιδιορθώνονται μέχρι και σήμερα. Πέθαναν περίπου 1.300 άνθρωποι.

iv. **Σεισμός, Αϊτή 2010**

7.0 Ρίχτερ χτύπησαν δυτικά της πρωτεύουσας της Αϊτής τον Ιανουάριο του 2010. Ακολούθησαν 52 μετασεισμικές δονήσεις 4.5 ή και παραπάνω Ρίχτερ. Σκοτώθηκαν περίπου 230.000 άνθρωποι ενώ 300.000 τραυματίστηκαν και πάνω από ένα εκατομμύριο έμειναν άστεγοι. Οι καταστροφές εξαπλώθηκαν σε όλη την ευρύτερη περιοχή γκρεμίζοντας 250.000 σπίτια και 30.000 κτήρια.

v. **Κυκλώνες Άιζακ και Σάντι , καραϊβική 2012**

Οι Κυκλώνες άφησαν άστεγους 200.000 κατοίκους της Αϊτής και κατέστρεψαν τεράστιες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης στο νησί της Καραϊβικής, το οποίο προσπαθεί ακόμη να ανακάμψει από τον σεισμό του 2010, σύμφωνα με την έκθεση Global Climate Risk Index για το 2014 της μη κυβερνητικής περιβαλλοντικής οργάνωσης Germanwatch.

vi. **Πλημμύρες Μουσώνες , Ινδία 2013**

Περίπου 1.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους τον Ιούνιο στην Ινδία από τις πλημμύρες και τις κατολισθήσεις εξαιτίας του μουσώνα, στο βόρειο τμήμα της χώρας, και πάνω από 3.000 ήταν οι αγνοούμενοι. Χιλιάδες προσκυνητές που όπως κάθε χρόνο επισκέπτονται ινδουιστικούς τόπους λατρείας στα Ιμαλία, τουρίστες και κάτοικοι βρέθηκαν αντιμέτωποι με τις ξαφνικές,

καταρρακτώδεις βροχές των μουσώνων, με αποτέλεσμα η χώρα να θρηνήσει εκατοντάδες νεκρούς.

vii. **Έκρηξη Ηφαιστείου, Ισλανδία 2014**

Το 2014, η εξάμηνη έκρηξη του ηφαιστείου Μπαρντάρμπουνγκα της Ισλανδίας απελευθέρωσε τρεις φορές περισσότερο τοξικό αέριο από όλη την ευρωπαϊκή βιομηχανία. Η έκρηξη του ηφαιστείου ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2014 και διήρκεσε μέχρι τον Φεβρουάριο του 2015. Η ποσότητα του διοξειδίου του θείου που απελευθερώθηκε στην ατμόσφαιρα ήταν τόσο τοξική που οι ισλανδικές αρχές συμβούλευσαν το κοινό να παραμείνει σε εσωτερικούς χώρους. Τα σχολεία έκλεισαν, και τα υπαίθρια παιχνίδια και εκδηλώσεις ακυρώθηκαν.

viii. **Κυκλώνας Μάθιου, Αιτή 2016**

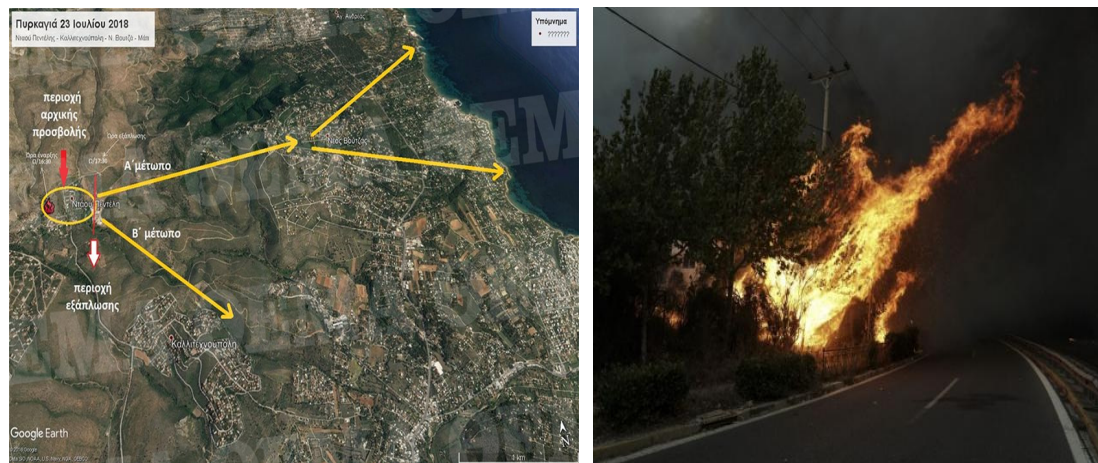
Ο κυκλώνας Μάθιου ήταν η πιο φονική φυσική καταστροφή της περασμένης χρονιάς, με 700 ανθρώπους να βρίσκουν τον θάνατο, στην πλειονότητά τους στην Αϊτή. Το ακραίο αυτό καιρικό φαινόμενο, το οποίο έπληξε την Καραϊβική τον Οκτώβριο του 2016, προκάλεσε ζημιές ύψους 12 δισεκ. δολαρίων, εκ των οποίων ασφαλιστική κάλυψη υπήρχε για ζημιές ύψους 4.

ix. **Πυρκαγιά στο Μάτι Αττικής, Ελλάδα 2018**

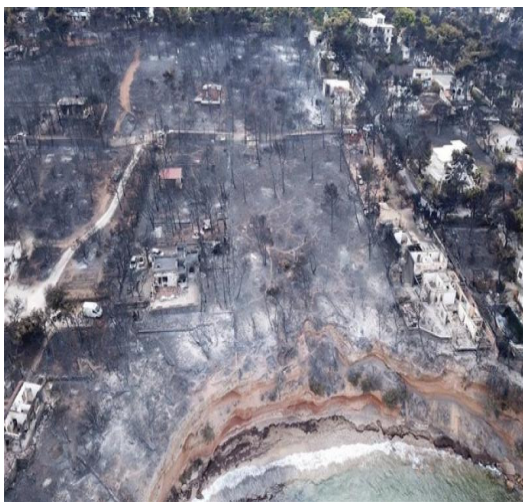
Στις 23 Ιουλίου 2018 και ώρα 5:30 ξέσπασε μεγάλη πυρκαγιά στο Μάτι Αττικής όπου είχε ως αποτέλεσμα να χασουν την ζωή τους παρά πολύ άνθρωποι και να έχουμε μια οικολογική αλλά και ανθρωπινή καταστροφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΤΗΣ 23^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ 2018 ΣΤΟ ΜΑΤΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

Στις 23 Ιουλίου 2018 ξέσπασε πυρκαγιά στην περιοχή Νταου Πεντέλης η οποία λογο των ισχυρων ανεμων γρήγορα εξαπλώθηκε στην περιοχή Μάτι Αττικής . Η πυρκαγιά στο Μάτι εισέβαλλε με πρωτοφανή ταχύτητα και δύναμη , έκαψε χιλιάδες σπίτια και οχήματα ,καθώς επίσης χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα δασικής έκτασης. Εκτός από τις ανθρώπινες απώλειες η πυρκαγιά είχε ως αποτέλεσμα και την αποτέφρωση τεράστιων εκτάσεων πευκοδάσους .Ενώ επίσης υλικές καταστροφές ήταν τεράστιες καθώς όλο το Μάτι και οι παρακείμενες περιοχές αποτεφρώθηκαν πλήρως .Οι πυρκαγιές είχαν προκαλέσει σοβαρές ζημιές στο δίκτυο ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών και ύδρευσης. Λόγω

της γρήγορης εξάπλωσης της φωτιάς ελάχιστοι μπόρεσαν να αντιδράσουν όσο γρήγορα απαιτούσαν οι συγκυρίες, με αποτέλεσμα δεκάδες άνθρωποι να αποτευρωθούν μέσα στα σπίτια τους , ενώ επίσης πολλοί έχασαν την ζωή τους μέσα στα οχήματα τους παγιδευμένοι λόγω του πανικού που προκλήθηκε. Λόγω της έκτασης του μετώπου της φωτιάς μόνο όσοι κατάφεραν να φτάσουν στην ακτή σωθήκαν ωστόσο κάποιοι πνίγηκαν στην θάλασσα στην προσπάθεια τους να γλυτώσουν από την πύρινη λαίλαπα. Ευτυχώς εγκαίρως εκκενωθήκαν οι παιδικές κατασκηνώσεις καθώς και τα Θέρετρα της Πολεμικής Αεροπορίας στο Ζούμπερι ,του Στρατού Ξηράς στον Άγιο Ανδρέα .

Σύμφωνα με την ενημέρωση του υπουργείου Υγείας ο αριθμός των εγκαυματιών που είχαν παραμεινει σε νοσηλεία ήταν μεγάλος. Επίσης στο νοσοκομείο Παιδών νοσηλεύονταν παιδιά . Το έργο των ιατροδικαστών ως αναφορά στην αναγνώριση των αποτεφρωμένων πτωμάτων υπήρξε πολύ δύσκολο . Δεδομένου ότι η ταυτοποίηση τους ήταν σχεδόν αδύνατη . Από τα συνεργεία του Υπουργείου Υποδομών, κατεδαφιστέα ή πλήρως ακατάλληλα κρίθηκαν 921 σπίτια, 15 επαγγελματικοί χώροι, ένα δημόσιο κτήριο, 58 αποθήκες και τρία κτίσματα άλλης χρήσης . Επιπλέον 744 κατοικίες χαρακτηρίστηκαν “κίτρινες”, έχρηζαν δηλαδή εκτεταμένων επισκευών. Η αναγνώριση και η παράδοση των πτωμάτων στους συγγενείς υπήρξε μια μακρόχρονη και επόπονη προσπάθεια . Δεδομένου ότι πολλά θύματα ήταν μη αναγνωρίσιμα . Η αγωνία των συγγενών μέχρι να αναγνωριστούν τα αποτεφρωμένα πτώματα ήταν τεράστια . Ήταν μία επίπονη και χρονοβόρα διαδικασία και οι σκηνές που εκτυλίσσονταν έξω από το νεκροτομείο ήταν συγκλονιστικές, με τους συγγενείς των θυμάτων να κλαίνε για τον χαμό των δικών τους

ανθρώπων αλλά και τους συγγενείς των αγνοουμένων να συνεχίζουν την αναζήτηση.

Θύμα της πύρινης λαίλαπας που κατέπνιξε την ανατολική Αττική και στοίχισε τη ζωή σε 100 ανθρώπους, υπήρξε και το Λύρειο Παιδικό Ίδρυμα, στον Νέο Βουτζά. Το Λύρειο φιλοξενεί 65 ορφανά παιδιά, τα οποία έμειναν χωρίς στέγη. Το κτίριο είχε κριθεί ακατάλληλο, αφού εκτός από σοβαρές ζημιές που είχε υποστεί το κτίσμα, υπήρχαν και εξίσου σοβαρά και μεγάλα προβλήματα στην ύδρευση και την ηλεκτροδότηση. Επομένως τα παιδιά φιλοξενηθηκαν στα σπίτια ανθρώπων που ήθελαν βοηθήσουν.

Στη δημιουργία μίας ψηφιακής Ανοιχτής Βάσης Δεδομένων Αγνοούμενων Ανθρώπων προχώρησαν χρήστες του διαδικτύου προκειμένου να συνδράμουν στην προσπάθεια που καταβάλλουν συγγενείς και φίλοι για τον εντοπισμό αγνοουμένων, που αναζητούνται μετά τις πυρκαγιές στην Ανατολική Αττική. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορούσε να ανεβάσει την φωτογραφία του ανθρώπου που αναζητεί και όποιος διαιθετε πληροφορίες μπορούσε να αφήσει ένα σχόλιο κάτω από αυτήν παραθέτοντας τα στοιχεία επικοινωνίας του .

ΠΡΟΣΦΕΡΕ ΖΗΤΑ ΒΟΗΘΗΣΗ

Ένας διάυλος άμεσης επικοινωνίας μεταξύ όσων έχουν ανάγκη και εκείνων που θέλουν να προσφέρουν με αφορμή τις πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές στην Αττική. Χωρίς μεσάζοντες, χωρίς καμία χρέωση.

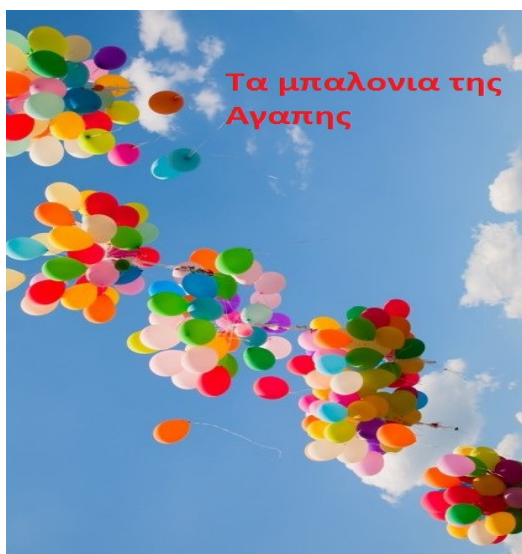
 Ζητάω βοήθεια	 Θέλω να βοηθήσω
<p>Δες τις προσφορές αγαθών που έχουν αναρτηθεί από συνανθρώπους μας και επικοινωνήσε απευθείας μαζί τους για να σε βοηθήσουν. Αν δεν βρεις αυτό που χρειάζεσαι, ανάρτησε ανώνυμα τη δική σου ανάγκη, δημιουργώντας λογαριασμό στη σελίδα μας και συμπληρώνοντας τη φόρμα ζήτησης.</p>	<p>Δες τις ανάγκες που έχουν αναρτηθεί από ανθρώπους που χρειάζονται τη βοήθειά σου και επικοινωνήσε απευθείας μαζί τους αν μπορείς να διαθέσεις αυτά που ζητάνε. Εναλλακτικά, ανάρτησε τη δική σου προσφορά με αγαθά ή υπηρεσίες που μπορείς να προσφέρεις, δημιουργώντας λογαριασμό στη σελίδα μας και συμπληρώνοντας τη φόρμα προσφοράς.</p>
ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΖΗΤΗΣΕ ΒΟΗΘΕΙΑ	ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕ ΒΟΗΘΕΙΑ

Επιπλέον όσοι πολίτες είχαν οικείους τους που ήταν αγνοούμενοι μπορούσαν να καλέσουν την πυροσβεστική. Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι είχε ενεργοποιηθεί σχέδιο αναγνώρισης θυμάτων από φυσικές καταστροφές σύμφωνα με το οποίο όποιος δήλωνε αγνοούμενο ήταν υποχρεωμένος να δώσει δείγμα DNA . Η αναγνώριση και η ταυτοποίηση πραγματοποιούνταν μέσα σε 3 με 4 μέρες.

Κύμα αλληλεγγύης και στήριξης απλώθηκε από Δήμους, φορείς, σωματεία, επαγγελματίες της χώρας , συλλογους αλλά και μεμονωμένους κατοίκους που είδαν σε μερικές μόλις ώρες να χάνονται στις φλόγες δεκάδες ανθρώπινες ζωές και κόποι μιας ζωής να γίνονται στάχτη. Σημαντική ήταν η βοήθεια των απλών ψαράδων της περιοχής αλλά και των μεταναστών , οπού με τα καίκια τους προσπάθησαν να σώσουν ανθρώπους που είχαν καταφύγει στην θάλασσα . Να σημειωθεί ότι αποδώθηκε φόρος τιμής στους μετανάστες ψαράδες της περιοχής για την εξαιρετική τους συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο και τους δώθηκε από το Ελληνικό κράτος η Ελληνική ιθαγένεια . Επίσης οι καπετάνιοι των πλοίων της γραμμής στην περιοχή της Ραφήνας οι οποίοι βοήθησαν στην διάσωση ανθρώπων που βρίσκονταν στην θάλασσα. Στην συνέχεια ένα κίνημα εθελοντών οπού συστάθηκε στην Άγια Μαρίνα Αττικής από το εργατικό κίνημα γυναικών σε συνεργασία με το εργατικό κίνημα Λαυρίου ήταν το *Στέκι Αλληλεγγύης*. Ξεκίνησε την δράση του μετά από τρεις μέρες από την καταστροφή στις 26 Ιουλίου . Αρχικά γυναίκες με δικά τους οχήματα πήγαιναν πόρτα πόρτα στα σπίτια που

είχαν υποστεί ζημιές και όσοι άνθρωποι ήταν εκεί τους έδιναν ξυρό τροφή και είδη πρώτης ανάγκης. Πολυτιμη ήταν η συμβολή του *Επιμορφωτικού συλλογού Νεας μακρης* οπού και αυτό αποτέλεσε κέντρο για παροχη ειδων πρώτης ανάγκης , ρουχων , τροφιμων. Σημαντικη η συνδρομη του *συλλογού γυναικών Δημου Μαραθώνα* καθώς επίσης και του *Εξωραιοστικου Συλλογου Παραλιας Μαραθώνα "Τυμβος"* .

ΣΚΛΕ

Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος

Σύλλογος
Εθελοντών & Φίλων
Ξενώνων ΑΡΣΙΣ
Ωραιοκάστρου
"ΣΥΝΥΠΑΡΧΩ"

ΑΓΩΝΑΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Μεταξύ των Ομάδων

ΕΘΝΙΚΟΣ
ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ

ΠΑΛΕΜΑΧΟΙ ΑΕΚ

ΘΗΣΕΑΣ
ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Στο Γήπεδο
του Ερυθρού
Νέας Μάκρης

Είσοδος:

5€

Ώρα:
17:00

Το ποσό που θα
συγκεντρωθεί
θα δοθεί σε
πυρόπληκτα
οικογένεια.

Οι τοπικές ομάδες ποδοσφαίρου πραγματοποίησαν αγώνα συμπράστασης μεταξύ τους προς οικονομική ενίσχυση των πυρόπληκτων οικογενειών . Εθνικός Ν.Μάκρης, Παλαιμάχοι ΑΕΚ, Θησέας Αγίας Μαρίνας.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Παρακάτω θα παρατεθούν κάποιες συνεντεύξεις από σωματεία και συλλόγους που παρείχαν βοήθεια στους ανθρώπους που επλήγωσαν από την πυρκαγιά .

I. ΣΤΕΚΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Το στέκι ξεκίνησε την δράση του στις 26 Ιουλίου . Στην αρχή ξεκίνησαν μέλη του εργατικού κινήματος από το εργατικό κέντρο Λαυρίου αλλά πολύ σύντομα παρά πολλοί άνθρωποι κάτοικοι της περιοχής ερχόντουσαν στο στέκι και έφερναν πράγματα για να βοηθήσουν . Αναλυτικά το στέκι παρείχε φάρμακα , είδη πρώτης ανάγκης, ξηρά τροφή, πάνες για μωρά , ρούχα, παπούτσια, εργαλεία, καθαριστικά όχι μόνο για την καθαριότητα αλλά και σκούπες, φαράσια, τσουγκράνες ότι μπορούσε να βοηθήσει στην αποκατάσταση των σπιτιών όσων βέβαια δεν είχαν καταστραφεί πλήρως.

Την επομένη μέρα από την καταστροφική πυρκαγιά όπως αναφέρει μια από τις γυναίκες του Στεκιού αλληλεγγύης η κατάσταση ήταν απελπιστική η περιοχή έμοιαζε με βομβαρδισμένο τοπίο σαν να είχε γίνει πόλεμος στον τόπο υπήρχαν άνθρωποι νεκροί, η ατμόσφαιρα όταν πέρανες από την περιοχή ήταν αποπνικτική, μύριζε καμένο ανθρώπινο κρέας, λιωμένα αυτοκίνητα κατεστραμμένα σπίτια. Οι γυναίκες προσπάθησαν όσους έβρισκαν να βοηθήσουν δίνοντας τους ξηρά τροφή, γάλατα και νερό. επίσης σε συνεργασία με κάποιους ανθρώπους ηλεκτρολόγους και μηχανικούς οπού εθελοντικά ήθελαν να βοηθήσαν προσπάθησαν να καθαρίσουν την περιοχή από τα μπάζα . Επίσης τους ενημέρωναν για την έναρξη και δημιουργεί του Στεκιού για το που στεγάζεται και για το τι παρέχει και φυσικά όποιος ήθελε μπορούσε να πάει εκεί για να βρει βοήθεια. Το Στέκι είναι μια εθελοντική οργάνωση που σκοπό έχει την αποκατάσταση των πληγέντων αλλά και την ενίσχυση αλληλεγγύης και του πνεύματος ανθρωπιάς στους ανθρώπους. αποτέλεσε κέντρο αποθήκευσης συντονισμού και διανομής αλληλεγγύης προς τους πυρόπληκτους , αποτέλεσε και κέντρο

οργάνωσης πάλις για την διεκδίκηση άμεσων μέτρων ανακούφισης από την κυβέρνηση και τις δημοτικές αρχές της περιοχής πραγματοποιώντας συλλαλητήρια στην βουλή αλλά και συμμετέχοντας στον Μαραθώνιο για να διαδοθεί όσο μπορεί πιο γρήγορα η ανάγκη για αποκατάσταση και της περιοχής αλλά και των ανθρώπων.

Παρακάτω παρατίθεται η συνέντευξη της προέδρου για την συνδρομή της οργάνωσης στην παροχή βοήθειας στους ανθρώπους της πυρκαγιάς της 23^{ης} Ιουλίου 2018 στο Μάτι Αττικής.

➤ **Για ποιό Σκοπό Δημιουργήθηκε το Στέκι ;**

Ο σκοπός δημιουργίας ήταν καθαρά για την πυρκαγιά που ξέσπασε την 23 Ιουλίου στο Μάτι. Ήταν πρωτοβουλία του εργατικού κέντρου Λαυρίου και των εργατικών σωματείων ΠΑΜΕ και της ομάδας γυναικών Ελλάδος, ξεκίνησε να λειτουργεί τρεις μέρες μετά την πυρκαγιά στις 26 Ιουλίου. Υπάρχει βέβαια κάποια σκέψη ότι μπορεί να μείνει και για πάντα ανοιχτό στην Άγια Μαρίνα ώστε να μπορεί οποιοσδήποτε να πηγαίνει και να παίρνει ή να

δίνει πράγματα για βοήθεια προς άλλους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη .

➤ **Ποιά ήταν η επόμενη μέρα και τι ακριβώς έκανε το Στέκι για τους πυρόπληκτους στο Ματι ;**

Στις 26 Ιουλίου άρχισαν οι πρώτες επισκέψεις στην περιοχή ώστε να δουν από κοντά ακριβώς το τι είχε συμβεί. Οι εικόνες ήταν τραγικές έως απελπιστικές. Το πρώτο πράγμα που έκαναν οι γυναίκες που πήγαν εκεί ήταν να παρέχουν σε όσους ανθρώπους έβρισκαν ζωντανούς νερό και γάλα από πόρτα σε πόρτα μέσα στα καμένα. Όσους έβρισκαν ζωντανούς του ενημέρωναν και προσπαθούσαν να τους βοηθούσαν με ότι μέσα είχαν ακόμη ο κόσμος ήταν σε κατάσταση σοκ δεν υπήρχε συνειδητοποίηση για το τι ακριβώς είχε συμβεί, έψαχναν τους ανθρώπους τους άλλοι δεν τους έβρισκαν, φώναζαν, γενικότερα επικρατούσε ένα χάος, οι γυναίκες προσπάθησαν να καθαρίσουν τα σπίτια με ότι είχαν και σε συνεργασία με αλλά σωματεία όπως την Ομάδα Γυναικών την τοπική Μαραθώνα και Ραφήνα οι όποιες προσέφεραν και αυτές βοήθεια.

➤ **Πώς ήταν η λειτουργία του ως σήμερα ;**

Υπήρξε καθημερινή δράση κλιμακίων στα καμένα την περίοδο των πυρκαγιών μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου το Στέκι παρέμεινε ανοιχτό όλη την ημέρα από τις 9 το πρωί ως τις 9 το βραδύ. Επίσης κάποιοι άνθρωποι που είχαν διαθέσιμα σπίτια ερχόντουσαν στο στέκι και σε συνεργασία μαζί τους αν έβρισκαν κάποιον άνθρωπο κυρίως οικογένειες με παιδιά που είχαν περισσότερη ανάγκη τους παρείχαν στέγη, άρα μπορεί να ειπωθεί ότι το Στέκι λειτούργησε σε κάποιες περιπτώσεις και ως κέντρο για εύρεση στέγης ανθρώπων που είχαν ανάγκη. Εκτός από την παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, φαρμάκων κλπ το Στέκι επίσης παρείχε βοήθεια σε ανθρώπους που δεν ήξεραν τι ακριβώς πρέπει να κάνουν, ποια χαρτιά έπρεπε να συμπληρώσουν για την αποκατάσταση τους από τον Δημο , άρα μπορεί να ειπωθεί ότι υπήρξε βοήθεια και για το προς ποια κατεύθυνση πρέπει να πάνε οι άνθρωποι οι οποίοι έμοιαζαν σαν χαμένοι. Σήμερα το Στέκι λειτουργεί από 6 ώρες την ημέρα δηλαδή είναι ανοιχτό από τις 9 το πρωί έως τις 1 το μεσημέρι και από τις 6 έως τις 9 το βραδύ.

➤ **Γίνονται συζητήσεις που σκοπό έχουν την ψυχολογική υποστήριξη των πυρόπληκτων ;**

Στο Στέκι δεν υπάρχουν ειδικοί ψυχολόγοι που να παρέχουν από ιατρικής άποψης βοήθεια . Όμως υπάρχουν άνθρωποι οπού δέχονται όσους έρχονται εκεί και μέσα από συζήτηση, κατανόηση αλλά και υποστήριξη λεκτική προσπαθούν να απαλύνουν και να κάνουν τους ανθρώπους να νιώσουν καλύτερα ξεχνώντας έτσι όλο αυτό που τους έχει συμβεί . Συχνά το Στέκι θα μπορούσε να παρομοιαστεί ως αποκούμπι κάποιου ανθρώπου που έχει πληγεί ώστε εκεί να βρίσκει άλλους ανθρώπους που τον βοηθούν μέσα από συζήτηση να νιώσει καλύτερα . Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και μέσα στο Νοέμβριο 4 μήνες μετά από την πυρκαγιά υπάρχουν κάτοικοι οι οποίοι ακόμη πηγαίνουν εκτός από πράγματα και βρίσκονται εκεί με σκοπό την συζήτηση με άλλους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη.

➤ **Μπορεί να βγεί κάποιο συμπέρασμα από την μέχρι τώρα δράση του ;**

Αρχικά θα ήταν καλό να αναφερθεί ότι το Στέκι βοήθησε στο να γνωρίσουν και να δημιουργήσουν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ τους οι άνθρωποι περά από την αλληλεγγύη και την ανθρωπιά. Ο κόσμος βοήθησε πραγματικά παρά πολύ από την πρώτη στιγμή στην σύσταση και στην δημιουργία αλλά και την οργάνωση αξίζει να αναφερθεί ότι μέσα σε μια κοινωνία που η εποχή τείνει να είναι εγωιστική δηλαδή ο καθένας να κοιτάζει μόνο το προσωπικό του συμφέρον και να μην τον ενδιαφέρει ο συνάνθρωπος του βλέπουμε ότι μέσα από μια καταστροφή ευτυχώς υπάρχουν ακόμα ζωντανές οι λέξεις ανθρωπιά, αλληλεγγύη, και βοήθεια στους συνανθρώπους μας όταν το έχουν ανάγκη. Ουσιαστικά η πορεία και η εξέλιξη του Στεκιού ήταν επιτύχεις χάρη στην βοήθεια και την αγάπη του κόσμου για τον συνάνθρωπο . Αξίζει να σημειωθεί ότι το Στέκι πραγματοποίησε κινητοποιήσεις σε συνεργασία με την τοπική Επιτροπή των Πυρόπληκτων στην βουλή αλλά και προσπαθεί ακόμα και σήμερα να πιέσει όσο μπορεί για την αποκατάσταση της περιοχής η οποία εκτιμάται ότι θα

χρειαστεί τουλάχιστον 2 χρονιά για να μπορέσει να ξαναγίνει έτσι όπως ήταν πριν και ίσως καλύτερη.

➤ Προκύπτει κάποιο συμπέρασμα από την μέχρι τώρα λειτουργία του ;

Η δημιουργία του ήταν σημαντική γιατί η έκφραση αλληλεγγύης πρέπει να συνδέεται και με την στήριξη των πυρόπληκτων στην πράξη, στα αιτήματα που πρέπει να διαμορφώνουν. Δεν γίνεται να πείσουν για την αξία της οργανωμένης συλλογικής πάλης μέσα από τα συνδικάτα, το κίνημα , χωρίς να είναι σε επαφή με τον κόσμο. Όπως προαναφέρθηκε το Στέκι βοηθά να γνωρίσουν και να χτίσουν οι άνθρωποι σχέσεις εμπιστοσύνης. Είναι ένα Στέκι στήριξης των πυρόπληκτων πολύπλευρα για να βρουν ξανά την ζωή που έχασαν. Αυτό σημαίνει και οργάνωση κινητοποιήσεων, και διαμόρφωση πλαισίου αιτημάτων, που μπαίνουν από τους ίδιους τους πυρόπληκτους με βάση τις ανάγκες τους, και στο οποίο θα συμβάλουν και ως συνδικάτα αξιοποιώντας την πείρα που έχουν .

II. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΑΣ

ΜΑΚΡΗΣ

Ο Επιμορφωτικός Σύλλογος Νέας Μάκρης δια του Προέδρου του, κ^ο Νίκου Καραβασίλη, είχε δεσμευθεί από την πρώτη στιγμή να σταθεί δίπλα στους συμπολίτες μας που είδαν τους κόπους μιας ζωής να καταστρέφονται μέσα σε λίγα λεπτά. Η σημαντικές αυτές προσφορές προς τα παιδιά της πόλης μας, αποδεικνύουν εμπράκτως, ότι ο Επιμορφωτικός Σύλλογος Νέας Μάκρης, είναι αποφασισμένος να επουλώσει στο μέτρο του δυνατού τις πληγές που άφησε πίσω της η καταστροφική πυρκαγιά. Όσοι αθλητές και αθλήτριες των οποίων οι μόνιμες κατοικίες, είχαν πληγεί από την πυρκαγιά της 23ης Ιουλίου 2018, θα εγγραφόντουσαν στα τμήματα του Επιμορφωτικού Συλλόγου Νέας Μάκρης, δεν θα

πληρωςουν καμμια συνδρομη για την σεζον 2018-2019. Δημιουργηθηκαν αρκετοι φιλανθρωπικοι αγωνες μπασκετ , ποδοσφαιρου, βολευ αλλα και αλλες πολιτιστικες εκδηλωσεις με σκοπο να μαζευτουν οσα περισσοτερα εσοδα μπορουσαν για να βοηθησουν του πυροπληκτους .

Παρακατω παρατιθεται η συνεντευξη απο μελος του διοικητικου συμβουλιου του Επιμορφωτικου συλλογου :

➤ **Την επομένη ημέρα από την πυρκαγιά πως αντέδρασε ο κόσμος ;**

Παρουσιάστηκαν αρκετοί άνθρωποι που ήθελαν να βοηθήσουν ως εθελοντες έτσι και δημιουργηθηκαν ομάδες οι όποιες χωρίστηκαν στην συγκέντρωση ειδών πρώτης ανάγκης , στις καταγραφές των πραγμάτων που έφερνε ο

κόσμος , οι υπεύθυνοι της αποθήκης –διάθεσης, οι άνθρωποι που μαγειρευαν για τους εθελοντές οι οποίοι παρέμεναν στον σύλλογο για αρκετές ώρες.

➤ **Ποια ήταν η συνδρομη του Επιμορφωτικού Συλλογου Νεας Μακρης σε όλη αυτήν την τραγωδια ;**
Ο σύλλογος οργάνωσε τις ομάδες εθελοντών με καταμερισμό καθηκόντων και ανέλαβε να κάνει γνωστό το πρόβλημα και το μέγεθος της ανάγκης που είχαν οι άνθρωποι και η περιοχή όπως επίσης και πως μπορεί να διαθέσει τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκη σε όλους τους κατοίκους της πυρόπληκτης περιοχής.

➤ **Ποσο δυσκολο ήταν να συντονιστουν ολοι αυτοί οι άνθρωποι προκειμένου να είναι αποτελεσματικοι ;**
Ο συντονισμός ήταν αρκετά δύσκολος δεδομένου ότι απουσίαζαν οι δημοτικές αρχές άρα οι εθελοντές ήταν εκείνοι που έπρεπε να κάνουνε καταμερισμό εργασίας και αξιολόγηση των προβλημάτων . Και δεδομένου ότι οι εθελοντές ήταν απλοί άνθρωποι που δεν είχαν κάποια θέση στην δημοτική διοίκηση το έργο τους γίνοταν ακόμη πιο δύσκολο στην σωστή λήψη αποφάσεων .

➤ **Πιστεύετε ότι εάν δεν υπήρχαν οι εθελοντές θα είχε προσφερθεί ανάλογη βοήθεια από τον κρατικό μηχανισμό ;**

Είναι σίγουρο ότι χωρίς τους εθελοντες και την άμεση παρουσία τους ο κρατικός μηχανισμός και οι δημοτικές αρχές δεν θα μπορούσαν να έχουν σπεύσει εγκαίρως και εξίσου αποτελεσματικά . Δεδομένου ότι για να κινηθεί ο μηχανισμός του κράτους προκειμένου να πάρει αποφάσεις και να τις υλοποιήσει χάνεται πολύτιμος και ουσιαστικός χρόνος και έτσι δημιουργείται μεγαλύτερο χάος στην ήδη υπάρχουσα καταστροφή.

➤ **Η Παρουσία του δήμου κρίνεται επαρκής ; ή θα μπορούσε να είναι πιο αποτελεσματική κατά την αποψή σας ;**

Ο δήμος τις πρώτες ημέρες της καταστροφής ήταν απών . Δεν υπήρξε κανένας συντονισμός και καμμία ουσιαστική βοήθεια . Όταν παρουσιάστικαν κάποιοι εκπρόσωποι του δήμου το μονό που κατάφεραν ήταν να λογομαχήσουν με τους εθελοντές και να αποχωρήσουν αγνοώντας τους ανθρώπους που βρίσκονταν σε απόγνωση και χρειάζοταν βοήθεια . Μετά από ένα μήνα τελικά έφεραν υπάλληλους τους για να βοηθήσουν.

➤ **Νομίζετε ότι μετά από αυτήν την τεράστια καταστροφή ο κόσμος θα μπορέσει να επανακάμψει και αν ναι πόσος χρόνος θα χρειαστεί για να πραγματοποιηθεί αυτό ;**

Ακόμη και αυτήν την στιγμή που γράφεται αυτή η εργασία τίποτα δεν έχει αλλάξει για την πληγείσα περιοχή . Οι εργασίες καθαριότητας και αποκομιδής των καμμένων δέντρων γίνονται με αργούς ρυθμούς, η ηλεκτροδότηση ακόμη δεν έχει αποκατασταθεί σε μεγάλο τμήμα της περιοχής ,οι κάτοικοι που επλήγησαν ακόμη δεν έχουν ενημερωθεί για το αν θα τους δωθεί η άδεια να επισκεβάσουν ή να ανακαταστεβάσουν τα σπίτια τους . Η απόφαση του υπουργείου περιβάλλοντος για το αν η περιοχή θα αναδασωθεί παραμένει σε εκρεμότητα πράγμα που καθιστά την αναβάθμιση της περιοχής και την αποκατάσταση της καθημερινότητας αβέβαιες.

III. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Ο Σύλλογος γυναικών του δήμου Μαραθώνα είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός , ιδρύθηκε το 1995 στον Μαραθώνα και λειτουργεί έως σήμερα. Στην αρχή ξεκίνησε με 10 μελή και σήμερα έχει φτάσει να αποτελείται από 300 μελή γυναικών και συνεχώς γίνονται νέες εγγραφές . Σκοποί του συλλογου είναι η αρωγή των εχόντων ανάγκη, η πολιτιστική προαγωγή των κατοίκων και η ανάπτυξη του πνεύματος αλληλεγγύης μεταξύ των μελών. Επιπλέον οι γυναίκες - μελή προσπαθούν να παρέχουν χρηματα , ρουχα, στέγη σε ανθρώπους και οικογενειες που το έχουν ανάγκη . Πολίτυμη ήταν η συνεισφορά του συλλόγου στην τραγικη καταστροφή που συνέβει στις 23 Ιουλίου στο

Μάτι Αττικής . Παρακάτω παρατίθεται η συνέντευξη από την πρόεδρο του συλλόγου για εκείνη την ημέρα και την αποτίμηση της τραγικής κατάστασης.

➤ **Πώς ενεργοποιήθηκε ο συλλογος την ημέρα της πυρκαγιάς ;**

Απο τις πρώτες κιόλας ώρες της καταστροφής γυναίκες του συλλόγου πήγαν στην περιοχή για να δουν τι ακριβώς είχε συμβεί , να βρουν όσους ανθρώπους είχαν απομείνει και να προσπαθήσουν να τους δώσουν είδη πρώτης ανάγκης. Στην αρχή επικρατούσε ένα χάος , δεν μπορούσαν ουτε και οι ίδιες να συντονιστούν γιατί ήταν σοκαρισμένες από το θέαμα που αντίκριζαν . Παρ'ολαυτα εκείνες προσπάθησαν να παρέχουν οσα μπορούσαν στους ανθρώπους που το είχαν ανάγκη.

➤ **Πιστεύετε ότι ο κόσμος βοήθησε τους ανθρώπους που επλήγησαν απο μια τετοια καταστροφή ;**

Φυσικά και έπαιξε σημαντικό ρολό στην αποκατάσταση και στην άμεση βοήθεια προς αυτους τους ανθρώπους ο κόσμος, ο οποίος εθελοντικά κινητοποιήθηκε και βοήθησε όχι μόνον του ανθρώπους που το είχαν ανάγκη αλλά και τον σύλλογο στην παροχή μεγαλύτερης βοήθειας . Τον σημαντικότερο ρολό έπαιξαν οι απλοι άνθρωποι που

έρχονταν να βοηθήσουν όπως μπορούσαν και αυτό που εισέπραξε ο σύλλογος αλλά και οι άνθρωποι που επλήγησαν ήταν ένα τεράστιο κύμα ευαισθησίας ανθρωπιάς από τους συνανθρώπους τους που ήταν αξιέπαινο για την κοινωνία. Να σημειωθεί ότι ολοι οι κάτοικοι του Δήμου Μαραθώνα αποφάσισαν το καλοκαίρι να μην γίνουν οι εορτασμοί και το πανηγύρι του Αγίου Ιωάννου τον Άυγουστο λόγω του πένθους και τον χαμό εκείνων των ανθρώπων . Ακόμα σήμερα άνθρωποι πηγαίνουν χρήματα στην πρόεδρο του συλλόγου τα οποία διανέμονται στους ανθρώπους που επλήγησαν από την πυρκαγιά της 23^{ης} Ιουλίου 2018 στο Μάτι Αττικής.

➤ **Τι παρέχει ο σύλλογος ακόμα και στο σήμερα που γίνεται αυτή η συνεντευξη 6 μήνες μετά από την καταστροφή;**

Ακόμη και μετά από 6 μήνες οπου το πρόβλημα και η περιοχή αλλά και οι άνθρωποι δεν έχουν αποκατασταθεί πλήρως ο σύλλογος παρέχει τρόφημα , ρούχα , φιλοξενεία σε κάποιες οικογένειες αλλά και φάρμακα. Επίσης μέσα στις γιορτές δημιουργήθηκε το Χριστουγεννιάτικο Παζάρι οπου τα έσοδα που μαζεύτικαν δόθηκαν στους πυρόπληκτους.

➤ **Ποσο γρήγορα πιστευετε ότι θα αναγεννηθει η περιοχή ;**

Μια τέτοια μεγάλη καταστροφή οπού κανένας δεν την περίμενε και δεν μπορούσε να την φανταστει θα χρειαστεί αρκετός χρόνος , χρόνια για να ξαναγίνει έτσι όπως ήταν πριν και ίσως να μην ξαναγίνει έτσι όπως ήταν . Δυστυχώς είναι πολύ δύσκολο να ξαναγεννηθεί μια περιοχή μέσα από τις στάχτες της δεδομένου ότι δεν υπάρχει ούτε η κατάλληλη δημοτική αρχή αλλά και ουτε ο απαραίτητος κρατικός μηχανισμός ώστε να μπορέσει να προχωρήσει το θέμα της αποκατάστασης τόσο των ανθρώπων όσο και της περιοχής .

➤ **Ποσο γρήγορα πιστευετε ότι εδρασε ο Δήμος της περιοχής σας ;**

Δυστυχώς η δημοτική αρχή άργησε να κινητοποιηθεί με αποτέλεσμα η φωτιά να εξαπλωθεί. Δεν υπήρχε ο απαραίτητος συντονισμός καθώς επίσης το πιο συγκλονιστικό ήταν ότι δεν υπήρχαν καν τα απαραίτητα μέσα για μια τετοίου είδους καταστροφή .Να σημειωθεί ότι αν δεν κόπαζε ο άνεμος ίσως η φωτιά να είχε φτασει έως την Νέα Μάκρη και δεν θα μπορούσαν να κάνουν τιποτα. Επίσης ο δήμος δεν είχε μελετήσει τον χάρτη της

περιοχής και το τι έπρεπε να κάνει σε μια τέτοια καταστροφή . Εν κατακλείδι η συνδρομή των ανθρώπων ήταν πλεοναστική σε σχέση με την συνδρομή του δήμου.

IV. ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

"Ο ΤΥΜΒΟΣ"

Ο Συλλογος ιδρύθηκε το 1980 και λειτουργεί έως σήμερα . Αποτελείται από 350 μελή και ασχολείται με τον καλοπισμό της περιοχής , την αναστήλωση της εκκλησίας του Αγίου Παντελεήμωνα στην παραλία του Μαραθώνα . Προάγει πολιτισμό και προσπαθεί να αναπτύξει το πνεύμα της αλληλεγγύης αλλά και της ευαισθητοποίησης των ανθρώπων για τον συνάνθρωπο του . Συντηρεί 14 οικογένειες , υιοθέτησε παιδιά από

"Το σπιτι στο μοσχατου" του χαμόγελου του παιδιού παρέχει τροφή , στέγη , χρήματα αλλά και σε ότι έχει να κάνει με την υγεία , ιατρική περίθαλψη με ειδικό γιατρό που επισκέπτεται τον σύλλογο και τους ανθρώπους . Υπάρχει ψυχολόγος για ψυχολογική υποστήριξη τόσο σε μελή αλλά και στους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη . Τέλος κάθε Τεταρτη πραγματοποιείται ο "*Καφες της Αλληλεγγύης*" οπου μαζεύονται από 80 έως 100 άτομα και συζητάνε ότι τους απασχολεί προσπαθώντας τα μελή του συλλόγου να δίνουν λύσεις στους ανθρώπους αυτούς. Να σημειωθεί ότι ο "*Καφές της αλληλεγγύης*" πραγματοποιείται κάθε φορά σε ξεχωριστά μαγαζιά της περιοχής ώστε να ενισχύονται κάθε φορά όλο και περισσότεροι ιδιοκτήτες. Επίσης ο σύλλογος πραγματοποιεί 1 εκδρομή τον μήνα, 1 θέατρο , κάθε Πέμπτη υπάρχει ομάδα Λατιν και Παρασκευή ομάδα παραδοσιακών χορών. Τέλος αξίζει να αναφερθεί πως τα μελή με δικά τους έξοδα παρέχουν στα παιδιά οικογενειών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες , δασκάλα η οποία προσπαθεί με τις γνώσεις της αλλά και της μεθόδους της να βοηθήσει τα παιδιά.

Παρακάτω παρατίθεται η συνέντευξη της προέδρου για την δράση του συλλόγου στην πυρκαγιά της 23ης Ιουλίου .

➤ **Πώς ενεργοποιήθηκε ο συλλογος την ημέρα της πυρκαγιας ;**

Το ίδιο βραδύ της πυρκαγιάς τα μελή του συλλογου μαζεψαν άτομα και δημιουργησαν ομάδες για να βοηθήσουν τους ανθρώπους της καταστροφης . Δραστηριοποιηθηκαν 3000 εθελοντες που ήταν κυρίως νεα παιδια και στην αρχή παρηχαν τα είδη πρώτης ανάγκης καθώς ρουχα, τροφημα αλλά και φάρμακα . Υπήρξαν πολλά μελή του συλλογου που δηλωναν ότι έδιναν τα σπίτια τους για παροχή φιλοξενιας στους πυροπλικτους. Επίσης μεγάλη ήταν και η συμβολή του Νοσοκομειου Ιασω για παροχή ιατρικής περιθαλψης .

➤ **Ποσο σημαντική ήταν η συνεισφορα του δημοου στην αποκατάσταση της καταστροφης ;**

Είναι λυπηρο για έναν δημο να δραστηροποιηται πρώτα ο απλος κόσμος οι άνθρωποι ενας ενας εθελοντικά από μονος του και μετά ο ιδιος ο Δήμος . Δυστυχώς δεν γνωριζαν το μεγαθος της καταστροφης αλλά και δεν υπήρχε σωστη οργάνωση όπως επίσης και καταλληλες

δομες . Θα έπρεπε να παρει πιο γρήγορα αποφασεις και να τις εκτελεσει καθώς και να συντονιστει τοσο με το κρατος και την περιφερεια όσο και με την τροχαια και την πυροσβεστικη .

➤ **Πόσος χρονος πιστευετε ότι θα χρειαστεί για να ξαναγεννηθει η περιοχη ;**

Χρειαζονται αρκετα χρονιά , δεν μπορεί να προσδιορισει δυστυχως ο χρονος , είναι θέμα πολιτικης κρατους αλλά και δημου . Αν θα μπορέσουν να συντονιστουν και να λειτουργησουν μαζί ώστε να προχωρησει η αποκατάσταση της περιοχής τοσο των δρομων , των σπιτιών αλλά και να υπαρξει δωρεαν ψυχολογικη υποστήριξη γι αυτους τους ανθρωπους που έχασαν τις οικογενειες τους ώστε να μπορέσουν να ξαναμεινουν σε εκεινη την περιοχη .

➤ **Ποσο σημαντικη ήταν οι βοήθεια του κόσμου σε μια τετοια καταστροφη ;**

Υπήρξε μεγάλη βοήθεια από τους ανθρωπους διοτι εδειξαν για άλλη μια φορα το ποσο αλληλεγγυος μπορεί να είναι ο ανθρωπος όταν βρισκεται σε μια τετοια καταστροφη . Συγκινητικο ήταν το γεγονος ότι νεα παιδια

ακόμη και από το εξωτερικό (Γερμανία, Γαλλία) ηρθαν για να βοηθήσουν όπως μπορούσαν . Όλες οι τριγυρω περιοχές αλλά και γενικότερα ολοι οι άνθρωποι από όλη την Ελλάδα βοήθησαν τους ανθρώπους αυτους. Σημαντική συμβολή οι άνθρωποι της Ραφήνας οπού δημοσιευαν για το τι χρειαζονταν οι άνθρωποι στην περιοχή στα μέσα κοινωνικής δικτυωσης και στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνιας .

➤ **6 Μήνες μετά από την καταστροφή ποια είναι η κατάσταση τοσο της περιοχής όσο και των ανθρώπων;**

➤ Σήμερα τα πράγματα είναι στάσιμα δυστυχως από το κρατος και από την δημοτικη αρχή . Έδωσαν μεν κάποια χρηματα στους ανθρώπους εκεινους αλλά δεν είναι οσα χρειαζονται για να μπορέσουν να ξανασταθουν στα πόδια τους . Οι μονοι που προσπαθούν ακόμη να βοηθήσουν είναι οι συλλογοι και οι απλοι άνθρωποι ο κάθενας από μονος του όσο μπορεί και οπού μπορεί . Ακόμη κάποιοι μενουν στο ΚΑΥ του Αγιου Ανδρέα στις κατασκηνώσεις και δεν ξερουν για ποσο ακόμη δεν θα έχουν σπιτι .

ΚΥΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΑΠΟ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο κόσμος προσπάθησε και βοήθησε όπως μπορούσε (παροχή ειδων πρώτης ανάγκης, αιμοδοσίες , τροφιμα, ακόμη και φιλόξενα στα σπίτια τους . τους ανθρώπους και την περιοχή στην οποία προξενήθηκε η καταστροφή. Σύλλογοι , δήμοι , εθελοντικές οργανώσεις , σωματεία αλλά και ο καθένας μόνος του έρχοταν να βοηθήσει όπως μπορούσε και με ότι μέσα είχε. Παρακάτω θα αναφερθούν κάποιοι επιγραμματικά.

I. ΕΚΚΛΗΣΙΑ :

Εκκλησία της Ελλάδος –Αποστολή της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών , Ιερα Μητροπολη Γορτηνος,

Ιερα Μητροπολη Μεσσηνιας ,Ιερα Μητροπολη Πατρας
,Ιερα Μητροπολη Νεας Ιωνιας, Ιερα Μητροπολη σερρων
,Ιερα Μητροπολη Κυδωνιας και Μεσσηνιας ,Ιερα
Μητροπολη Κρητης , Ιερα Μητροπολη
Χιου,Οικουμενικο Πατριαρχιο εκτός από τους
ανθρώπους βοήθησαν και την Λυρειο Παιδικο Ιδρυμα
,Μητρόπολη Κιφησιας, Ιερος Ναος Αγίων Παντων
Ευροκρηνη Θεσσαλονικη,Ιερος Ναος Τηνου,Ιερα
Μητροπολη Δημητριάδος Βολος.

II. **ΔΗΜΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ:** Αρκετοι Δημοι που θα αναφερθούν παρακατω προσέφεραν βοήθεια για τους ανθρώπους που επλήγησαν από την πυρκαγιά στο Μάτι καθώς επίσης σημαντικό ρολό στην αποκατάσταση και την βοήθεια επαιξαν οι δομες των παρακατω Δημων τα κοινωνικά φαρμακεια και κοινωνικά παντωπολεια που προσέφεραν είδη πρώτης ανάγκης, ρουχα ,τροφιμα φάρμακα κ.α . Παρακατω αναφέρονται ονομαστικα οι Δημοι : Αγιας Παρασκευης, Αγιου Δημητριου, Αιγαλεου, Αργυρουπολης, Βριλλησιων, Βυρωνα, Γαλατσιου, Γλυφαδας , Νεου Ηρακλειου, Καισαριανης, Καλλιθεας,Πατησιων,Κεραμικου,Κολονου,Κορυδαλλου, κουκακιου, Κυψελης, Λυκοβρισης, Αμαρουσιου,

Μοσχατου, Νεας Ιονιας, Νεας Φιλαδελφειας, Νεου
Ψυχικου, Παλληνης, Πειραια, Πλακας, Σπατων,
Χαλανδριου, Χολαργου, ζωγραφου, Περιστεριου,
Ραφήνας, Μαραθωνα .

III. ΔΗΜΟΙ ΑΠΟ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Θεσσαλονίκη: .

Δήμος Θερμαϊκού ,Καλαμαριάς, Παύλου Μελά ,
Νεάπολης Συκεών , Πυλαίας πραγματοποιησαν
εθελοντικες αιμοδοσιες , συλλογη και αποστολη
τροφιμων και ρουχων .

Πάτρα –Μεσολογγι – Αργινιο

Εθελοντικες αιμοδοσιες και αποστολη ειδων πρώτης
ανάγκη .

Κρήτη

Δήμος Ηρακλειού , Χανίων, Μαλεβιζίου, Φαιστού,
Ορεπεδίου .

Δήμοι:

Δήμος Σπάρτης, Αμφιλοχίας, Μήλου, Τρικάλων,
Λαρίσης, Βέροιας, Δράμας, Σάμου, Καλαμάτας,
Μεσσηνίας, Μυκόνου, Κέας, Ιωαννίνων, Καστοριάς,
Αρταίων, Σκύρου, Νεστορίου, Νέστου, Πρέβεζας ,
Ζακύνθου, Κέρκυρας , Ικαρίας, Κεφαλλονιάς, Σύρου .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από όλα όσο αναφερθηκαν φτανουμε στο εξης συμπερασμα : Οι άνθρωποι σε περιόδους μεγαλων κρισεων π.χ φυσικες καταστροφές , πολεμοι,λημμοι κ.λ.π μπορούν ακόμα να είναι ανθρωπιστες και αλληλεγγυοι . Αποδειχθηκε ότι κατω από δυσμενεις συνθηκες και περιόδους κρισης τα ψυχικα αποθεματα των ανθρώπων είναι τεραστια περά από οποιαδηποτε δυσκολια μπορεί να αντιμετωπιζει ενας άνθρωπος πάντα θα είναι παρων και διαθεσιμος να βοηθήσει έναν αλλον άνθρωπο που βρισκεται σε μεγαλυτερη ανάγκη . Ας θυμηθουμε λοιπον την συνεισφορα των απλων πολιτων όταν για παραδειγμα εφτασαν οι προσφυγες της Μικρας Ασιας μετά την καταστροφή του 1922 , τον αγωνα των ελληνων κατά την περίοδο της Γερμανικης κατοχης και την βοήθεια που προσέφεραν όχι μονό στους συμπατριωτες τους αλλά και στις ξενες δυναμεις που πολεμουσαν τον ναζισμο ,την αυταπαρνηση των ελλήνων στην περιοδο της Χουντας και άλλες ιστορικες στιγμες μεγαλυτερης ή μικροτερης σημασιας στην ιστορια του τοπου μας που μας αποδεικνυουν ότι οι

άνθρωποι πάντα θα είναι παροντες για τον συνάνθρωπο
τους .

ΠΗΓΕΣ :

- 1) Βιβλίο: «Κοινωνικο Κεφάλαιο Εμπιστοσύνη & Κοινωνία των πολιτών» Σωκρατής Μ.Κονιορδος (2010) .
- 2) Άρθρο "Κρατος και κοινωνία : Από το παλιο στο νέο παραδειγμα; " Μουζελής Νίκος (2017)
- 3) Άρθρο "Κοινωνία πολιτών και ιδιότητα του πολίτη στην μεταπολεμική Ελλάδα" Μουζελής Ν. & Παγουλατος Γ. (2017)
- 4) Βιβλίο : «Κρατος και κοινωνία των πολιτών» Αντωνής Μακρυδημητρής . (2006)
- 5) Άρθρο "Η κοινωνία Πολιτών : Τρίτος Δρομος της Πολιτικής" Αντωνής Πυργου . (2017)
- 6) Άρθρο " Κοινωνική ανάπτυξη, κοινωνία πολιτών και Μκο.Ενας διαδραστικός θεσμικός μηχανισμός" Θανάσης Στραβοσκουφής. (2006)
- 7) Βιβλίο : « Η Ελληνική Κοινωνία πολιτών και η Οικονομική Κρίση» Δημητρής Α. Σωτηροπουλος (2017).
- 8) Άρθρο Γενικής Γραμματείας Πολίτικής Προστασίας για το Σύστημα Εθελοντισμού στην Ελλάδα.
- 9) Βιβλίο : « Κράτος, Κοινωνία Πολιτών και Εργασία» Γεωργιος Τσομπανογλου

- 10) Βιβλίο : « Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας » Νίκος Μπιλανάκης
- 11) Βιβλίο : « Από Αγάπη και Αλληλεγγύη » Κατερίνα Ροζάκου.
- 12) Βιβλίο : « Η Κοινωνία Πολιτών και οι Αντιπαλοί της » Gellner Ernest.
- 13) Βιβλίο : « Η αγνώστη Κοινωνία Πολιτών » Δημήτρης Σωτηρόπουλος .
- 14) Βιβλίο : « Κοινωνία των Πολιτών » Fotef Georgi .
- 15) Βιβλίο : « Το εθελοντικό κίνημα στην Ελλάδα και η Κοινωνία των πολιτών » Λουκάς Αποστολίδης , Παπασπυρόπουλος Σωτήρης .
- 16) Βιβλίο: « Ο τρίτος κόσμος : πολιτική, κοινωνία, οικονομία, διεθνείς σχέσεις » Δημήτρης Σωτηρόπουλος.
- 17) Βιβλίο : « Η κοινωνία των Πολιτών » Schnapper Dominique.
- 18) Βιβλίο : « Καλλικρατής και Κοινωνία των Πολιτών » Μαρία Ι. Γερογιάννη .
- 19) Βιβλίο : « Πολιτική κουλτούρα και Κοινωνία των Πολιτών στην Ελλάδα την εποχή της παγκοσμιοποίησης » Ηρακλής Μόσκοφ .

- 20) Βιβλίο : «*Η διπλωματία της κοινωνίας των πολιτών*»
Παντελής Σκλιάς , Αστέρης Χουλιάρης.
- 21) Βιβλίο : «*Κοινωνία πολιτών και αυτοδιοίκηση*»
Παναγιώτης Μ.Γιαννόπουλος.
- 22) Βιβλίο : « *Κοινωνία πολιτών και νεολαία*» επιμέλεια
Νίκος Γιάννης μελετητή της Γενικής Γραμματείας Νέας
Γενιάς και της Ευρωπαϊκής έκφρασης με την υποστηρίξις
της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 23) Βιβλίο : « *Θεσμοί και εφαρμογές κοινωνικής
οικονομίας . Η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών είναι
το «μεσον» , ο συνεργατισμός το «μηνύμα» και η ελπίδα
του κόσμου » Βασίλης Τακτικός.*

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.